

Justitsministeriet finder det rigtigst at afvente resultatet af Retsplejerådets overvejelser om vidnereglerne, inden der tages stilling til eventuelle lovgivningsinitiativer om spørgsmålet. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at oplyse, hvornår Retsplejerådets arbejde kan forventes færdigt.

Spørgsmål 14:

Ministeren bedes med udgangspunkt i vedlagte notat udarbejdet af Dansk Røde Kors redegøre for regeringens planer om at foretage ændringer i den gældende straffelovgivning, som sikrer, at danske domstole får fuldstændig straffemyndighed over alle forbrydelser, der er kriminaliseret i internationale konventioner.

København, den 23. januar 2001

NOTAT OM DANSKE DOMSTOLES INTERNATIONALE STRAFFEKOMPETENCE

Dansk Røde Kors opfordrer Udenrigsudvalget til at anmode Justitsministeriet om at udfærdige et lovudkast til fuldstændig sikring af danske domstoles straffekompetence over for personer, der er tiltalt for at have begået grove internationale forbrydelser.

Baggrund

En række forbrydelser er af det internationale samfund anset for at være så alvorlige og omfattende, at det ved internationale konventioner er pålagt de deltagende lande enten at *kriminalisere og retsforfølge* disse forbrydelser ved deres egne (nationale) domstole, eller alternativt at *udlevere* gerningsmændene til retsforfølgning i andre lande, uanset hvor handlingen er begået. En fortegnelse over de for tiden vedtagne konventioner, der indeholder bestemmelser om internationale forbrydelser, er vedlagt som bilag.

Efter straffelovens §8, nr. 5 har danske domstole myndighed til at straffe handlinger begået uden for Danmark, uanset gerningsmandens nationalitet, når handlingen er omfattet af en international konvention, der forpligter Danmark til at retsforfølge gerningsmanden. Danske domstole har endvidere straffemyndighed i sager, hvor vi afslår en begæring om udlevering af gerningsmanden til retsforfølgning i udlandet, jfr. Straffelovens §8, nr. 6.

Danmark har ratificeret de fleste af de i bilaget indeholdte konventioner, og danske domstole er

således i disse tilfælde forpligtet til at retsforfølge gerningsmændene. De konventioner, Danmark har ratificeret, er imidlertid *ikke gennemført* i dansk ret på anden måde end at de strafbare handlinger i konventionerne i givet fald blot henføres under relevante og anvendelige bestemmelser i den danske borgerlige eller militære straffelov. *Gerningsindholdet i de internationale forbrydelser genfindes med andre ord ikke i dansk straffelovgivning.*

Denne ordning er begrundet i hensynet til *klarhed* i dansk straffelovgivning, idet man her ved har søgt at undgå et væld af komplicerede straffebestemmelser, hvis indhold kan være vanskeligt at udskille fra hverandre. *Ordningen medfører imidlertid, at visse internationale forbrydelser ikke kan henføres, eller i hvert fald kun meget vanskeligt og kunstigt kan dækkes af den her i landet gældende straffelovgivning.*

Den humanitære folkeret er med andre ord kun *ufuldstændigt implementeret i dansk ret.* Nogle få eksempler vil belyse problemet:

- *Tillægsprotokol I af 1977* indeholder i artikel 85, stk. 4 følgende grove overtrædelser:

”(a) besættelsesmagts overførsel af dele af sin egen civilbefolkning til det territorium, den besætter... i strid med artikel 49 i den 4. Konvention;

(b) uberettiget udsættelse af repatriering af krigsfanger eller civile;

(c) udøvelse af apartheid og andre umenneskelige og nedværdigende foranstaltninger, som medfører krænkelse af den personlige værdighed på grundlag af racediskrimination;

(e) fratage en person, der er beskyttet af Konventionerne ... retten til en rimelig og almindelig rettergang.” – Ingen af disse handlinger er umiddelbart omfattet af bestemmelser eller kombinationer heraf i den danske straffelovgivning, og *personer der er ansvarlige for sådanne handlinger kan derfor som udgangspunkt ikke straffes ved en dansk domstol* (medmindre vi afslår en udleveringsbegæring fra et andet land).

- *Folkedrabskonventionen* af 1948 er særskilt gennemført i dansk ret ved Bkg. nr. 21 af 26. maj 1952, jfr. Lov nr. 132 29. april 1955, der fastsætter straf for folkedrab. Ifølge Konventionens Artikel VI kan personer, der har begået folkedrab, kun retsforfølges ved domstole i gerningslandet eller ved en international straffedomstol.. *Dan-*